Профессор Б.Х. Хабижанов редакциясымен баспаға дайындалған «Бала кардиологиясы» оқулығына

РЕЦЕНЗИЯ

Бала кардиологиясы – әр жастағы – сәби-нәрестеліктен 18 жасқа дейінгі – бала организмінің, оның қан айналысындағы ерекшеліктерін, қалыпқа сай функциялық көрсеткіштерінің нормативін және әртүрлі ауыртпалықтардағы (іштен біткен ақау, жетіспеушіліктер, жүрек-қантамырларының жүздеген аурулары) өзгерістерді қамтитын клиникалық медицинаның бұлжымас үлкен тармағы. Осы – бір өте жауапты міндетті еліміздегі бала кардиологтарының (15-20 жыл бұрын практика үшін дайындалып келген бала кардиоревматологтары) мамандары қазіргі кезде жоқтың қасында екені белгілі.

Ал, адам аурушаңдағы мен өлімінің жиілігі көрсеткіштері ғасыр бойы – көптігі жағынан бүкіл дүние жүзінде бірінші орында тұрғаны әлемге айқын. Демек, мемлекетімізде соңғы жылдары жаңару, ғылым-білім беру реформалары қолға алынып іске асырыла бастағанда, қазақ тіліндегі «Бала кардиологиясы» оқулығы өте қажет болып тұр еді.

Б.Х.Хабижанов авторлығымен бұрында (1997), соңында (2012) жылы шыққан 2 томдық «Педиатрия» оқулығында екі тарауын құраған бала кардиологиясы материалдары педиатрияның сапалы білім көзіне айналған болатын. Осы екі тараудағы өзгерістер мен жаңалықтар арадағы 13 жыл өткенідеге толықтырылып, жаңа тараулар қосылып, осы аралықта болған өзгеріс – жаңалықтарды бірге қамтып, енді 6 тараумен «Бала кардиологиясы» оқулығы болып дайындалғаны оқушының көңілін толтырады. Оның және бір дерегі – мемлекеттік стандартқа кірмеген басқа, жаңадан қосылған, нозологиялар туралы материалдар да мейлінше қамтылған. Сондықтан да бұл кітапты тек қана оқулық емес, сонымен қоса жас маман үшін жолашар (руководство) деп санауға да болады.

Ал, мемлекеттік тілдегі кітап соңындағы тест-тапсырмалар, әдебиеттер тізімі оқулыққа қойылатын шарттарға толықтай сәйкес келеді.

Кітап жалпы традицияға қарап, бұрынғы оқулық жазу ережесіндегідей, кіріспе, алғысөз, әр тарауда берілген әр аурудың (нозологияның) осы күнгі халықаралық анықтамасынан бастап, әрі қарай этиопатогенез, жіктелуі, клиникалық симптомдары, лабораториялық көрсеткіштері, диагноз қою критерийлері, емі, профилактикасы, болжамы сияқты тізбектілік және дәл терминдерді қолдану жолымен жазылған. Осының өзі әр тарауды жазған авторлардың белгілі мамандар екеніне күмән келтірмейді.

Алайда, көлемді текст ішінде орфологиялық қателер кестелер нумерациясы сияқты аздаған жетіспеушіліктер байқалады. Олар авторлардың өздеріне

көрсетілді, оқулық баспадан түзелген вариантымен шықсын деген ниетімізді (алдынан) білдіріп отырмыз.

Қамтып айтқанда, кітап оқулық дәрежесінде баспадан шағуына дайын, өзі қазіргі кезде әсіресе керек құрал. Мұндай қазақ тілінде, бала кардиологиясы бойынша медициналық ЖОО үшін жазылған оқулық жоқ.

М.Оспанов атындағы
Батыс Қазақстан медицина университеті,
№1 неонатология мен балалар аурулары
кафедрасының профессоры,
м.ғ.д., профессор, РАЕ академигі **Б.Т.ТҮСІПҚАЛИЕВ**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
ҚАДРЛАРДЫ ЕСЕПКЕ АЛУ БӨЛІМІ

РАСТАЙМЫН
КАДРЛАРДЫ ЕСЕПКЕ АЛУ БӨЛІМІНІҢ ИНСПЕКТОРЫ

Профессор Б.Х.Хабижанов редакциясымен баспаға дайындалған «Бала кардиологиясы» оқулығына

РЕЦЕНЗИЯ

Білім беру, оқыту, маман дайындауда әрбір оқу орны мен мекемесі үшін бүгінгі талапқа сай, стандарт бойынша жазылған, оқулық кітап өте қажет. Интернет сияқты және басқа информацияларды мейлінше жеткізіп тұратын медиа салалары өз алдына, ал бүгінгі талапқа сай нақты, жүйелі, әр уақыт әзір, үстел үстінде жататын тұрақты оқулықтың орны басқаша. Сондықтан да даму жағынан әрбір жетіскен елде медициналық мамандыққа арналған оқулық кітап әрбір 3-4 жылда бір жаңарып, толықтырылып және жетістіріліп, баспадан шығып тұруы тиіс.

Рецензиялап отырған «Бала кардиологиясы» оқулығы дер кезінде жазылып, баспаға ұсынылған оқулық екеніне күмән жоқ. Кітаптың тілі жатық, оқуға оңай, суреттер, кесте-нобайлармен көрнекіленген. Оқулықтың текстісіндегі жаңа ғылыми-деректер, диагностика мен ауру еміндегі соңғы өзгерістер, дәрілердің жаңа буындары мен дозалары мейлінше толық қамтылған.

Кітапта аурулардың соңғы жіктелулері, диагноз критерийлері, ем алгоритмдері, дәлелді медицина принциптері, клиникалық фармакология стандарттары бар; олардың алдында аурудың қысқаша дәл анықтамасы, оны зерттеген ғылымдар үлесі, сол аурудың таралу жиілігі сияқты талаптарға жауаптар бар, яғни ауру тақырыбы соңындағы профилактикасы, болжамы, бақылау тәртібі кезекпен біріне соң бірі орынды берілген.

Қорытынды: проф. Б.Х.Хабижановтың редакциясымен баспаға дайындалған «Бала кардиологиясы» оқулығын жарыққа шығаруға болады және ол кітап мемлекетіміз тіліндегі қажетті оқулық құралдардың бірі болатыны анық.

ҚР ДСМ, педиатрия және
бала хирургиясы ғылыми орталығы
консультанты, мед.ғыл.докторы Р.С.Майтбасова

Протокол

о проверке на наличие неавторизованных заимствований (плагиата)

Автор: Хабижанов Б.Х.

Соавтор (если имеется):

Тип работы: Прочее

Название работы: БАЛА КАРДИОЛОГИЯСЫ ОҚУЛЫҚ

Научный руководитель: *

Коэффициент Подобия 1: 15.7

КУ: 84.3

Микропробелы: 7

Знаки из здругих алфавитов: 71

Интервалы: 0

Белые Знаки: 91

После проверки Отчета Подобия было сделано следующее заключение:

☑ Заимствования, выявленные в работе, является законным и не является плагиатом. Уровень подобия не превышает допустимого предела. Таким образом работа независима и принимается.

☐ Заимствование не является плагиатом, но превышено пороговое значение уровня подобия. Таким образом работа возвращается на доработку.

☐ Выявлены заимствования и плагиат или преднамеренные текстовые искажения (манипуляции), как предполагаемые попытки укрытия плагиата, которые делают работу противоречащей требованиям приложения 5 приказа 595 МОН РК, закону об авторских и смежных правах РК, а также кодексу этики и процедурам. Таким образом работа не принимается.

☐ Обоснование:

Дата 18.03.25г.

Эксперт Ляш И.В.

[signature]

МЕББМ ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

НУО КАЗАХСТАНСКО- РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА №9 ЗАСЕДАНИЯ КАФЕДРЫ «ПЕДИАТРИИ С КУРСОМ ДЕТСКИХ ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЕЙ»

г. Алматы

от «20» марта 2025г.

***Присутствовали:**

Зав.каф. д.м.н. проф. Нугманова А.М, проф. Диканбаева С.А., проф. Хабижанов Б.Х., проф. Имамбаева Т.М., проф. Карсыбекова Л.М., к.м.н. Шорина Е.Н., к.м.н. Хитуова Л.К., к.м.н. Нургалиева С.З., к.м.н. Альтаев М.Ж., ст.препод. Садвакасова С.М.,ст.препод. Жумажанова Б.Ж., препод. Амангелді Г.Б., препод. Куандык А.А., препод. Манап Р., препод. Крыкбаева А.Р., препод. Есенгали Н.М.

Приглашены на заседание кафедры - к.м.н., ассоциированный профессор кафедры детских болезней КазНМУ им. С.Д. АсфендияроваАхенбекова А.Ж., к.м.н., ассоциированный профессор кафедры амбулаторно-поликлинической педиатрии КазНМУ им. С.Д. Асфендиярова Нургалиева Ж.Ж., д.м.н., консультант НЦПиДХ МЗ РК Майтбасова Р.С.

ПОВЕСТКА ДНЯ ЗАСЕДАНИЯ:

Обсуждение и утверждение:

– о подготовке к изданию учебника «Бала кардиологиясы», под редакцией профессора Хабижанова Б.Х..

По данному вопросу повестки дня - Выступил профессор Хабижанов Болат Хабижанович:

- Коллектив авторов: д.м.н., профессор Хабижанов Б.Х., д.м.н., профессор Нуғманова А.М., д.м.н., профессор Абдрахманов Қ.Б., д.м.н., профессор Абдрахманова С.Т., д.м.н., профессор Кульниязова Г.М., д.м.н., профессор Отарбаев Н.Қ., к.м.н. Нұрғалиева Ж.Ж., к.м.н. Хитуова Л.К., к.м.н. Ахенбекова А.Ж., подготовили к изданию учебник на казахском языке «Бала кардиологиясы». Данный учебник – Окулық – Қазақстанда бірінші рет, мейлінше толық, жаңа ғылыми-клиникалық толтырылған басылым, 6 тараудын тұратын. Бұл окулық Медицина университетерінде студенттеріне, интернатура және резидентураокушыларына, практикадағы дәрігерлерге нұскаулық ретінде ұсынылады.
- Получены положительные рецензии:

1. Б.Т. Тұсіпқалиев – М. Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, №1 неонатология курсымен бала аурулары кафедрасының м.ғ.д., профессоры, РҒА академикі.
2. Р.С. Майтбасова – м.ғ.д., ҚР ДСМ педиатрия және хирургиясы ғылыми орталығының консультанты.

-18.03.2025 года получили протокол о проверке на наличие неавторизованных заимствований (плагиата),Коэффициент Подобия 1:15,7, КУ: 83,3;УДК 616.1-053.2(075.8)

ПОСТАНОВИЛИ:

Информацию принять и подготовить документы для утверждения на Академическом Совете КРМУ.

Председатель: Подпись Нугманова А.М.

Секретарь: Подпись Садвакасова С.М.

«ҚАЗАҚСТАН-РЕСЕЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» МЕББМ

НУО «КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ХАТТАМАДАН КӨШІРМЕ / **ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА**

«24» сәуір 2025 ж/г. № 5

Алматы қаласы / **город Алматы**

Заседание Академического совета

Төрайым / Председатель
А. Кусаинова, проректор по академической деятельности
Хатшы / Секретарь
Ж. Абильмажинова, ведущий специалист учебно-методического отдела
Қатысқандар / Присутствовали: по явочному листу

КҮН ТӘРТІБІ / ПОВЕСТКА ДНЯ

8. Разное.

8.1«Рассмотрение и утверждение (учебников, учебно-методических пособии, рекомендации):

1) «Публикационная активность и научное влияние: механизмы, технологии, стратегии: монография», авторлар: Жакипбеков К.С., Дуйсенова А.М., Серикбаева Э.А. Ж 22. – Алматы: КРМУ, 2025. – 320 с.

2) «Бала кардиологиясы» - оқулық, авторлар: профессор Б.Х.Хабижанов, Г.М. Кульниязова, Ж.Ж.Нұрғалиева, Қ.Б.Абдрахманов,С.Т.Абдрахманова, А.Ж.Ахенбекова, Н.К.Отарбаев, А.М.Нұғманова, Л.К.Хитуова, – Алматы: КРМУ, 2025. – 187 бет.

3) «Пищеварительная система» - учебно-методическое пособие, автор: Н.М.Тусупова – Алматы: КРМУ, 2025. – 98 стр.

4) «Оценка функции внешнего дыхания: современные методы и перспективы» - учебно-методическое пособие, автор: А. Жанкашимова – Алматы: КРМУ, 2025. – 30 стр.

5) «Фармацевтикалық химия қорытынды мемлекеттік аттестацияға дайындық бойынша V курс білім алушыларының өзіндік жұмысына арналған оқу-әдістемелік құрал» авторлар: Д. Амирхожаева, Ж. Жаксыгалиева. – Алматы: КРМУ, 2025. – 105 бет.

6) «Физикалық және коллоидтық химия. Жоғары оқу орындарының медицина және фармация факультетінің студенттеріне арналған оқу құралы» авторы: Д. Амирхожаева – Алматы: КРМУ, 2025. – 253 бет.

7) «Акушерлік босану операциялары», методикалық оқулық, авторлар: Нұрғалиева Л.И., Сансызбаева Р.Ж., Ахметова Ж.К. /– Алматы: КРМУ, 2025. – 60 бет.

8) «Russian language /Русский язык». - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Ш. Торгаева, С. Акишева – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.

9) «Русский язык». Уровень А2 - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Арзиева А.Т., Ералиева Т.Е., Курмашева М.С., Аяпбергенова К.С. – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.

10) «Русский язык». Уровень В2 - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Ералиева Т.Е., Курмашева М.С., Аяпбергенова К.С. – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.

11) «Туберкулез в таблицах и схемах». - Учебно-методическое пособие, авторы: Ш. Игликова – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.

12) «Инфильтратты өкпе туберкулезі». - Учебно-методическое пособие, авторы: Г. Сагынтаева – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.

13) «Медициналық химия» ЖОО «Медицина» мамандығының 1 курс білім алушыларына арналған оқу-әдістемелік құрал., авторлар: Амирхожаева Д.А., Санат А.С. Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025 – 306 бет.

14) «Мерзімді медициналық байқау, қарап-тексеру деректері бойынша кәсіби ауруларды анықтау» оқу әдістемелік құрал Карабалин С.К., Джайнақбаев Н.Т., Орақбай Л.Ж., Адилханова А.Н., Сыздықова Ә.Б. - Алматы, 2025 – 82 бет.

ТЫҢДАЛДЫ / СЛУШАЛИ:

8. Разное.

По вопросу 8.1 слушали руководителя ДУМР К. Нургалиеву, которая представила на рассмотрение и утверждение (учебников, учебно-методических пособии, рекомендации):

1) «Публикационная активность и научное влияние: механизмы, технологии, стратегии: монография», авторлар: Жакипбеков К.С., Дуйсенова А.М., Серикбаева Э.А. Ж 22. – Алматы: КРМУ, 2025. – 320 с.

2) «Бала кардиологиясы» - оқулық, авторлар: профессор Б.Х.Хабижанов, Г.М. Кульниязова, Ж.Ж.Нұрғалиева, Қ.Б.Абдрахманов,С.Т.Абдрахманова, А.Ж.Ахенбекова, Н.К.Отарбаев, А.М.Нұғманова, Л.К.Хитуова, – Алматы: КРМУ, 2025. – 187 бет.

3) «Пищеварительная система» - учебно-методическое пособие, автор: Н.М.Тусупова – Алматы: КРМУ, 2025. – 98 стр.

4) «Оценка функции внешнего дыхания: современные методы и перспективы» - учебно-методическое пособие, автор: А. Жанкашимова – Алматы: КРМУ, 2025. – 30 стр.

5) «Фармацевтикалық химия қорытынды мемлекеттік аттестацияға дайындық бойынша V курс білім алушыларының өзіндік жұмысына арналған оқу-әдістемелік құрал» авторлар: Д. Амирхожаева, Ж. Жаксыгалиева. – Алматы: КРМУ, 2025. – 105 бет.

6) «Физикалық және коллоидтық химия. Жоғары оқу орындарының медицина және фармация факультетінің студенттеріне арналған оқу құралы» авторы: Д. Амирхожаева – Алматы: КРМУ, 2025. – 253 бет.
7) «Акушерлік босану операциялары», методикалық оқулық, авторлар: Нұрғалиева Л.И., Сансызбаева Р.Ж., Ахметова Ж.К. /– Алматы: КРМУ, 2025. – 60 бет.
8) «Russian language /Русский язык». - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Ш. Торгаева, С. Акишева – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.
9) «Русский язык». Уровень А2 - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Арзиева А.Т., Ералиева Т.Е., Курмашева М.С., Аяпбергенова К.С. – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.
10) «Русский язык». Уровень В2 - Учебно-методический комплекс дисциплин, авторы: Ералиева Т.Е., Курмашева М.С., Аяпбергенова К.С. – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.
11) «Туберкулез в таблицах и схемах». - Учебно-методическое пособие, авторы: Ш. Игликова – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.
12) «Инфильтратты өкпе туберкулезі». - Учебно-методическое пособие, авторы: Г. Сагынтаева – Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025.
13) «Медициналық химия» ЖОО «Медицина» мамандығының 1 курс білім алушыларына арналған оқу-әдістемелік құрал., авторлар: Амирхожаева Д.А., Санат А.С. Алматы: Қазақ-Ресей медициналық университеті, 2025 – 306 бет.
14) «Мерзімді медициналық байқау, қарап-тексеру деректері бойынша кәсіби ауруларды анықтау» оқу әдістемелік құрал Карабалин С.К., Джайнақбаев Н.Т., Орақбай Л.Ж., Адилханова А.Н., Сыздықова Ә.Б. - Алматы, 2025 – 82 бет., для утверждения представлены две рецензии (внутренняя/внешняя), данные работы прошли проверку на уникальность текста (антиплагиат). Содержание соответствует требованиям и рекомендуется к публикации.

ҚАУЛЫ ЕТТІ / ПОСТАНОВИЛИ:
8. Разное.
По 8.1 вопросу:
1.Рекомендовано рассмотреть и утвердить (учебники, учебно-методические пособия, монографии и рекомендации) на Ученом совете университета.

Төрайым / Председатель ____________ **А. Кусаинова**

Хатшы / Секретарь ____________ **Ж. Абильмажинова**

УДК 616.1:616-053.2
ББК 57.33+54.10
Б22

Абдрахманов Қуанғали, Абдрахманова Сағира, Кульниязова Гульшат, Нұрғалиева Жанар, Отарбаев Нуржан, Хабижанов Болат, Хитуова Лидия, Нұғман
БАЛА КАРДИОЛОГИЯСЫ

ISBN 978-601-7838-39-3

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК КІТАП ПАЛАТАСЫ"

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТЫҚ КІТАП НОМЕРІ
ISBN.
ӘМБЕБАП ОНДЫҚ ЖІКТЕУ,
КІТАПХАНАЛЫҚ-БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ ЖІКТЕУ,
ШТРИХ - КОД
БЕРІЛДІ (ТІРКЕЛДІ)

"НАЦИОНАЛЬНАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ КНИЖНАЯ ПАЛАТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН"

ПРИСВОЕНЫ (ЗАРЕГИСТРИРОВАНЫ)
МЕЖДУНАРОДНЫЙ СТАНДАРТНЫЙ КНИЖНЫЙ НОМЕР
ISBN
УНИФИЦИРОВАННЫЙ ДЕСЯТИЧНЫЙ КЛАССИФИКАТОР,
БИБИЛИОТЕЧНО-БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ КЛАССИФИКАТОР,
ШТРИХ-КОД.

ISBN 978-601-7838-39-3

9 786017 838393

***